

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-15231969
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURBAN
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN PERİHAN KOCA DOĞAN'IN
TBMM 7/35104 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/35104
GK 29

SORULAR

Sivas'ın Zara İlçesi Dipsizgöl ve Çaylı köyleri yakınında uzun bir süredir stronsiyum tuzu (Selestit) madeni işletmesi açılmak istenmektedir. Yerleşim yerlerine, tarım arazilerine çok yakın olan ve içme suyu kaynakları üzerinde olduğu belirtilen maden sahasının Alevi yurttaşların kutsal kabul ettikleri Seyid Kasım Baba Ziyaret Alanı'nı da kapsadığı görülmektedir. Barit Maden Türk A.Ş. isimli şirket tarafından işletilmek istenen maden sahası ayrıca endemik bitki türleri ve yaban hayvanlarına da ev sahipliği yapmaktadır.

Dipsizgöl ve Çaylı köylüleri proje için verilen "ÇED gerekli değildir." Raporuna itiraz davası açarken, Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Derneği hazırladığı bir raporda, projenin çevresel, sosyal, kültürel ve ekonomik etkiler açısından yasal düzenlemelerin öngördüğü kriterlerden çok uzak olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu raporda ayrıca tarım ve hayvancılığın, su kaynaklarının, yaban hayatının ve kırsal kalkınmanın gözetilmediği; hazırlanan ÇED Proje Tanıtım Dosyası'nın da bilimsellikten uzak ve kamu yararını göz ardı eden bir belge olduğu vurgulanmıştır. Bilirkişi raporunun 21. ve 22. sayfalarında ÇED alanı içinde 4 kaynak, 1 kaptaj ve 2 göl bulunduğu açıkça belirtilmesine rağmen; şirketin proje dosyasında bu yapıların olmadığı beyan edildiği de tespit edilmiştir. Öte yandan hemen hemen bütün maden işletmelerinde başvuru yanıtı taktiğinin bu projede de kullanıldığı görülmektedir. ÇED muafiyeti almak amacıyla şirketin toplam 150 hektarlık ruhsat sahasının yalnızca 19,14 hektarlık bölümünü işleteceğini beyan etmiştir, Danıştay içtihatlarında "kanuna karşı hile" olarak nitelendirilen bu durum birçok projede karşımıza çıkmaktadır.

Bu bağlamda;

1-Yerleşim yerlerine ve tarım arazilerine çok yakın olan ve içme suyu kaynakları üzerinde olduğu belirtilen maden sahasına hangi gerekçeyle "ÇED gerekli değildir" raporu verilmiştir?

2-Proje sahasında bulunan Seyid Kasım Baba ziyaret alanı gibi inanç değerleri hangi gerekçeyle yok sayılmaktadır?

3-Tarım ve hayvancılığın, su kaynaklarının, yaban hayatının ve kırsal kalkınmanın gözetilmediği projelere hangi gerekçelerle "ÇED gerekli değildir" raporları verilmektedir? Üstün kamu yararı ilkesi niçin sürekli göz ardı edilmektedir?

4-Maden projelerinde sık sık örneğine rastlanan ve Danıştay'ın "kanuna karşı hile" olarak nitelendirdiği ruhsat usulsüzlüklerine yönelik bakanlık olarak bir tedbir almayı düşünüyor musunuz?

CEVAP

Sivas İli, Zara İlçesi, Dipsizgöl Köyü Mevkii, 107 ada 26 ve 27 parsel ve 138 ada 37 parselde, 3253597 erişim numaralı 150 ha maden ruhsatlı sahanın 19,14 ha'lık kısmında, Barit Maden Türk A.Ş. tarafından toplam 280.000 ton/yıl (168.000 ton/yıl cevher, 112.000 ton/yıl pasa) kapasite ile

patlatmasız açık işletme yöntemi ile stronsiyum tuzu ocağı işletilmesi planlanmıştır. Söz konusu proje alanı 25 ha'dan daha küçük olduğundan, ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesi Madde 45/a "Madenlerin çıkarılması (Ek-1 listesinde yer almayanlar)" kapsamında kalmakta olup, projeye ilişkin inceleme ve değerlendirme anılan Yönetmeliğin 16. Maddesi doğrultusunda yapılarak 17. Maddesi uyarınca İl Müdürlüğümüzce 06.03.2025 tarihli ve E-202511 sayılı "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

Söz konusu projenin inceleme ve değerlendirilmesi aşamasında, Bakanlığımız Sivas Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce proje sahası ve çevresinde ayrıca, Proje Tanıtım Dosyasında (PTD) gerekli incelemeler yapılmıştır. Bununla birlikte, ilgili kurumlar; DSİ 19. Bölge Müdürlüğü, Kayseri Orman Bölge Müdürlüğü, Sivas İl Özel İdaresi, Sivas İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Sivas Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, Sivas Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün ildeki teşkilatı olan Sivas İl Şube Müdürlüğünden de kurum görüşü alınmıştır. Bu kurum görüşleri ile İl Müdürlüğümüzce talep edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda ilk sunulan PTD'de belirtilen üretim yönteminde revizyona gidilmiş, alan küçültülerek yayla evlerine mesafe arttırılmış, gerekli açıklama, hesaplama, harita, şekil vb. ile taahhütlere yer verilmiştir. Nihai edilen PTD'de çevresel etkilere karşı alınan tedbir ve taahhütlerin yeterli görülmesi, hesaplama ve modelleme sonuçlarının Çevre Mevzuatında öngörülen sınır değerleri sağlaması nedeni ile söz konusu projeye, ÇED Raporu hazırlanmasına gerek olmadığına dair ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiştir.

PTD'de yer alan 17.10.2024 tarihli ve 5820108 sayılı Sivas Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün kurum görüşünde, "PTD'de yer alan 1/25000 ölçekli topoğrafik haritada sınırları gösterilen ÇED alanının günümüz itibariyle herhangi bir tarihi/kentsel/arkeolojik sit alanı içerisinde yer almadığı ve korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescili olmadığı" belirtilmiştir. Tescilli kültür varlığı olmadığı bildirilmiş olup, bu açıklamalar ve kurum görüşü doğrultusunda gerekli taahhütler de PTD'de yer almaktadır.